

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

27 oktober 2006

BELEIDSBRIEF

Publiek-private Samenwerking

Beleidsprioriteiten 2006-2007

ingediend door de heer Yves Leterme,
minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw,
Zeevisserij en Plattelandsbeleid

INHOUD

	Blz.
1. Inleiding.....	4
2. Begrotingsjaar 2006	4
2.1. Publiek-private samenwerking en zijn actoren	4
2.2. De beleidsdoelen en hun realisatie.....	5
2.3. Stand van zaken van de investeringsprojecten	7
2.3.1 Onderwijs.....	7
2.3.2 De zorgsector	8
2.3.3 Sociale huisvesting	9
2.3.4 Openbare werken	9
2.3.5 Overige	10
3. Prognose en begroting 2007	11
3.1 Publiek-private samenwerking en andere alternatieve financieringsvormen	11
3.2 Beleidsdoelen	12
3.2.1 Inbedding en afstemming van de actoren	12
3.2.2 Ingrepen in wet- en regelgeving en de PPS-leercurve	12
3.2.3 Opportuniteiten	12
4. Besluit.....	13
Bijlagen:	
1. Samenvatting van de beleidsopties en initiatieven	15
2. Resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur	16
3. Programma 10.1 Algemene departementale bestaansmiddelen Kenniscentrum Publiek-private Samenwerking	17

Beleidsbrief Publiek-Private Samenwerking en andere vormen van alternatieve financiering 2007

Yves LETERME
Minister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw,
Zeevisserij en Plattelandsbeleid

oktober 2006

1. Inleiding

In de herfst van 2004 verscheen de beleidsnota “Publiek-private samenwerking in Vlaanderen – Willen, kunnen, doen”. In deze nota werd het begrip PPS uitgebreid toegelicht, werden opportuniteiten voor PPS geïdentificeerd, werd een eerste stand van zaken geschetst en werden de beleidsdoelen opgesomd en toegelicht.

Vorig jaar stelde ik de eerste beleidsbrief “Publiek-private samenwerking en andere vormen van alternatieve financiering” voor. In dat document werd op een bevattelijke wijze een stand van zaken gegeven voor 2005 en werd voorzichtig een prognose gemaakt voor het komende jaar.

Met deze beleidsbrief doe ik eenzelfde oefening voor 2006. Er wordt concreet ingegaan op de uitvoering van de begroting van 2006 door een beknopte stand van zaken te schetsen van de realisaties. Ook wordt ingegaan op de beleidsopties voor het komende jaar.

2. Begrotingsjaar 2006

2.1. Publiek-private samenwerking en zijn actoren

Publiek-private samenwerking en meer specifiek PPS-projecten werden in de beleidsbrief omschreven als projecten die door een publiekrechtelijke en een privaatrechtelijke partij, gezamenlijk en in een samenwerkingsverband worden gerealiseerd om een meerwaarde voor die partijen tot stand te brengen. Die meerwaarde, zo werd nog toegevoegd, kan financieel, maatschappelijk of operationeel zijn.

Publiek-private samenwerking maakte het afgelopen jaar op het Vlaamse niveau vooral opgang in het raam van de alternatieve financiering. Belangrijkste actoren bij de projecten waren en zijn de Vlaamse Regering, de kabinetten, de overheidsadministraties en de private sector. Daarnaast kan ik heel specifiek ook melding maken van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking. Het Kenniscentrum is belast met beleidsvoorbereidende en beleidsevaluerende taken met betrekking tot PPS-projecten en met de finale toetsing en het eindadvies omtrent alle Vlaamse PPS-projecten. Op verzoek van lokale besturen of van dergelijke besturen afhangende rechtspersonen kan het nuttige informatie verstrekken om door deze besturen overwogen of aangevraagd PPS-projecten te faciliteren. PMV legt zich toe op de rol van rationele investeerder bij de uitvoering en ontwikkeling of invulling van overheidstaken. Specifiek in het raam van PPS kreeg PMV de opdracht tot het realiseren van PPS-projecten voor alle bevoegdheidsdomeinen door middel van gespecialiseerde dochterondernemingen.

2.2. De beleidsdoelen en hun realisatie

Bij het begin van de nieuwe legislatuur werden door de Vlaamse Regering inzake publiek-private samenwerking vier beleidsthema's naar voor geschoven:

- A. de inbedding en afstemming van de verschillende instrumenten, spelers en bestuurscomponenten
- B. de ingrepen in de wet- en regelgeving om PPS-projecten juridisch maximaal te faciliteren of te kunnen uitbreiden
- C. de versnelling van de PPS-leercurve bij overheden en privépartners
- D. de permanente aandacht voor nieuwe PPS-opportunities

A. Inbedding en afstemming van de actoren

Het Kenniscentrum werd per 1 januari 2006 ingebed in de Vlaamse administratie onder het beleidsdomein "Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid". Het jaar 2006 werd net als 2005 gekenmerkt door een belangrijke personeelsswissel. Voor 2006 is het de bedoeling dat er, ter invulling van de vrijgekomen plaatsen, vier nieuwe aanwervingen zullen gebeuren. Drie daarvan werden reeds uitgevoerd. Niettegenstaande de personeelsproblemen en de bij wijlen zeer beperkte bestaffing kon het Kenniscentrum toch, in navolging van de motie van het Vlaams Parlement van 21 december 2005 en de beleidsbrief van 2005, een belangrijke rol vervullen als aanspreekpunt en procesbegeleider voor de Vlaamse administratie en de verzelfstandigde agentschappen. Naast nauwe contacten bood het Kenniscentrum op verzoek informele procesmatige ondersteuning tijdens het voortraject van de PPS-projecten. Ook verschaftte het op vraag van de verschillende betrokken administraties, de kabinetten of de bevoegde ministers formele adviezen inzake voorgenomen projecten. Waar interessant werd ook gewezen op samenwerkingsvormen met de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen. Het Kenniscentrum vervulde een enigszins gelijksoortige rol ten aanzien van diverse lokale overheden die het Kenniscentrum contacteerden. Meer algemeen trad het Kenniscentrum overeenkomstig het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking, zoals gewijzigd door het decreet van 23 december 2005, ten aanzien van lokale en Vlaamse overheden en ten aanzien van de private sector ook op als een netwerkorganisatie en als een kennismakelaar.

De ParticipatieMaatschappij Vlaanderen legde zich, als onderdeel van zijn ruimere takenpakket, in 2006 verder toe op het nemen van kapitaalsparticipaties in PPS-projecten. In diverse gevallen werd ook technisch-financiële advisering en andere ondersteuning geboden.

B. Ingrepen in wet- en regelgeving

Eind 2005 werd een studie opgeleverd over de verbetering van wet- en regelgeving ter facilitering van PPS. Omdat deze studie over de verschillende beleidsdomeinen belangrijke knelpunten aan het licht bracht, werd besloten het onderzoek en de gedane voorstellen van oplossingen te bestuderen in een 'ambtelijke werkgroep knelpunten PPS'. Deze werkgroep bevat vertegenwoordigers van de verschillende beleidsdomeinen. Hij kwam een eerste maal samen op 17 oktober 2006.

Voor 2006 kon het Kenniscentrum rekenen op een budget van 257 000 euro voor uitgaven inzake consultancy. Tot nog toe werden daarvan 97 500 euro besteed aan de betaling van de eerder genoemde studie.

C. De PPS-leercurve

Het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking organiseerde ook in 2006 tal van workshops ter ondersteuning van lokale en Vlaamse PPS-projecten. Doelstelling was het delen van ervaringen en het verspreiden van informatie. De steeds talrijkere lokale goed onderbouwde PPS-toepassingen bij onder meer gebiedsontwikkelingsprojecten bewijzen het nut van dergelijke proactieve initiatieven. Dezelfde doelstelling van kennis en ervaringsdeling ligt ook aan de grondslag van andere initiatieven. Zo is het

Kenniscentrum thans bezig met het uitbouwen van een PPS- projectendatabase. Deze zal worden gekoppeld aan een laagdrempelige nieuwe website met basisinformatie over PPS, met voorbeeldovereenkomsten en bijdragen over specifieke thema's en actuele ontwikkelingen in het PPS-landschap. Voorts werd zoals in het verleden een tweedaagse basisopleiding, met sprekers van onder meer het Kenniscentrum en PMV, aangeboden inzake PPS. Dit jaar vond de opleiding plaats in Brussel en Antwerpen.

Vermeldenswaardig is ook dat sinds begin 2005 een nieuwsbrief wordt verspreid met actuele ontwikkelingen inzake de publiek-private samenwerking. Voorts kan ik wijzen op het boek 'Wegwijs in Publiek-private samenwerking' dat het Kenniscentrum in samenwerking met de Vereniging voor Steden en Gemeenten en Politeia sinds 2004 laat verspreiden. Dit boekje is intussen aan zijn vierde druk toe. Dit betekent een oplage van om en bij de 4000 exemplaren.

Ten slotte moet ik nog melding maken van de belangrijke rol van de centrale werkgroep 'alternatieve financiering', geleid door mijn kabinet. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van onder meer PMV, het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking en mijn en andere kabinetten. Hij staat garant voor grondige besprekingen van plannen en constructies met betrekking tot alternatieve financieringsoperaties. Werden also onder meer in deze werkgroep besproken: de inhaalbeweging in de scholenbouw, de inhaalbeweging in de jeugdverblijveninfrastructuur, PPS in de sociale huisvesting, de ESR- behandeling van diverse financieringsconcepten, enz. Vermeldenswaard zijn last but not least ook andere werkgroepen die bijdragen tot de ontwikkeling van (aspecten van) publiek-private samenwerking en waar zowel PMV als het Kenniscentrum nauw zijn betrokken. Denken we in dat verband onder meer aan de werkgroep Vlaams Bouwoverlegcomité (VBOC) en aan de werkgroepen PPS van de Vlaamse Confederatie voor de Bouw.

Het Kenniscentrum beschikte voor 2006 over een budget van 11 000 euro voor specifieke werkingsuitgaven (boeken, abonnementen,...) en 75 000 euro voor specifieke uitgaven in verband met communicatie en promotie. Inzake de eerste post kan melding worden gemaakt van tal van boeken die thans in bestelling zijn. De tweede post zal worden aangesproken voor de betaling van het opzetten van de projectdatabase, het operationaliseren van de nieuwe website en daarmee verband houdende promotie. Er wordt voorts gebruik van gemaakt voor uitgaven inzake de organisatie van informatieve bijeenkomsten en netwerkevenementen. Ten slotte beschikt het Kenniscentrum ook nog over een variabel krediet geraamd op 9 000 euro. Het betreft specifieke uitgaven in verband met opleidingen en publicaties en kan in verband worden gebracht met het begrotingsfonds dat werd opgericht overeenkomstig artikel 12 van het decreet van 23 december 2003 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006 dat wordt gestijfd met ontvangsten uit studiedagen en opleidingen.

D. Opportuniteiten

Reeds in de vorige beleidsbrief en de beleidsnota 2004-2009 werd gewezen op tal van belangrijke opportuniteiten voor publiek-private samenwerking. In 2006 werden in het raam van de alternatieve financieringsoperaties tal van die opportuniteiten via belangrijke beslissingen van de Vlaamse Regering geconcretiseerd en gerealiseerd. Onder punt 2.3 van deze beleidsbrief wordt alvast een overzicht gegeven van de grote investeringsprojecten en de daarbijhorende beslissingen van de Vlaamse Regering. Naast de daar beschreven beleidsdomeinen en investeringsprojecten kan publiek-private samenwerking en alternatieve financiering uiteraard ook soelaas bieden bij andere initiatieven. Hieronder worden een aantal projecten geschetst waar conceptuele oefeningen worden of werden gemaakt inzake een realisatie via publiek-private samenwerking. Ook wordt kort ingegaan op een aantal sectoren waar de mogelijkheden van PPS thans bijzondere aandacht genieten. Ook in de toekomst zal uiteraard niet worden nagelaten grote projecten en belangrijke sectoren verder te screenen op opportuniteiten.

Thans kan ik alvast onder meer melding maken van de sector van het onroerende erfgoed waar een studie wordt ondernomen rond de mogelijkheden van alternatieve financiering. Voorts wordt onderzocht of alternatieve financiering door publiek-private samenwerking perspectieven biedt om

tegemoet te komen aan bepaalde infrastructurele behoeften van de Lijn. Ter zake kan trouwens ook naar de beleidsnota 2004-2009 worden verwezen waar destijds ook op andere opportuniteiten voor de Lijn en andere actoren werd gewezen.

Op projectniveau kan meer concreet melding worden gemaakt van het *Kattendijksluisproject*. Reeds in 2004 werkte het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking een studie uit over de PPS-opportuniteiten voor de betrokken site. Op 4 mei 2006 werd aan PMV de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie met betrekking tot de concrete realisatie van het Kattendijksluis-project middels een PPS-constructie.

Ten slotte zou PPS een antwoord kunnen bieden voor het toekomstige beheer en de exploitatie van het voormalige schoolschip '*Mercator*'. Deze driemastbarkentijn uit 1932, gelegen in Oostende, is bewaard als embleem van de Belgische koopvaardij en het zeevaartonderwijs. Op 23 december 2005 is de kwestie behandeld door de Vlaamse Regering. PMV werd daaropvolgend gevraagd, via Nautinvest, een PPS-variante voor het beheer en de exploitatie van het voormalige opleidingsschip, uit te werken. In de loop van september 2006 is door PMV een marktconsultatie opgestart

2.3. Stand van zaken van de investeringsprojecten

Op mijn initiatief werd in het najaar van 2004 gestart met de voorbereiding van een project over het wegwerken van investeringsnoden in een aantal maatschappelijke sectoren. Het was de bedoeling om met technieken van alternatieve financiering en PPS, de bestaande wachtlijsten geheel of gedeeltelijk weg te werken in de sectoren onderwijs, zorg, sociale huisvesting en openbare werken. In de loop van 2005 werden de technieken en concepten verder geconcretiseerd en verfijnd. In 2006 zien we dat het initiatief op kruissnelheid is gekomen. In de diverse dossiers werden alzo principiële beslissingen genomen door de Vlaamse Regering. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste beslissingen van 2006. Voorts wordt telkens een korte duiding gegeven bij de realisaties en wordt waar mogelijk een prognose gemaakt.

2.3. 1. Onderwijs

De Vlaamse Regering besloot op 10 november 2005 via een formule van alternatieve financiering een belangrijke inhaaloperatie door te voeren inzake de bouw van de schoolinfrastructuur. Concreet werd de oprichting van een gemengde DBFM-vennootschap in het vooruitzicht gesteld. De vennootschap zal instaan voor het ontwerp (Design), de bouw (Build), de financiering (Finance) en het onderhoud (Maintain) van de schoolinfrastructuur. In deze DBFM-vennootschap zal de Vlaamse overheid via een dochtervennootschap van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) 25% + 1 van de aandelen aanhouden. De overige aandelen in de DBFM-vennootschap zullen worden aangehouden door een volgens de regelgeving overheidsopdrachten geselecteerde financiële partner. De vennootschap zal op haar beurt individuele DBFM-contracten sluiten met de inrichtende machten voor scholenbouwprojecten binnen het DBFM-programma van de Vlaamse overheid. Zij zal vervolgens de schoolinfrastructuur voor een lange termijn ter beschikking stellen aan de inrichtende machten, in ruil voor een prestatiegebonden beschikbaarheidsvergoeding. Aan de inrichtende machten kan door AGION wel, mits voldaan is aan bepaalde voorwaarden, een DBFM-toelage worden toegekend. Deze toelage wordt berekend als een percentage van de beschikbaarheidsvergoeding die de inrichtende macht zal moeten betalen overeenkomstig het individueel gesloten DBFM-contract.

Er wordt globaal naar gestreefd om één miljard euro aan investeringswerken aan te pakken via de alternatieve financiering. Deze operatie zal ESR-neutraal zijn, met andere woorden neutraal zijn voor de schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap. De jaarlijkse budgettaire weerslag voor de geplande inhaaloperatie (beschikbaarheidsvergoeding, afbetaling REG-investeringen, enz.) zal voor de Vlaamse overheid op kruissnelheid maximaal 75 miljoen euro bedragen. Daarenboven zal in de eerder

beschreven DBFM-vennootschap een minderheidsparticipatie worden genomen via een dochtervennootschap van AGION. Voor deze operatie is 25 miljoen euro voorzien.

Om de inhaaloperatie concreet vorm te geven gaf de Vlaamse Regering op 19 mei 2006 haar goedkeuring aan een ontwerp van decreet betreffende de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur. De tekst werd ingediend in het parlement en is uitgemond in het decreet van 5 juli 2006 betreffende de inhaalbeweging voor scholenbouw. Op 20 juli 2006 gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring om een aanbestedingsprocedure bij wijze van een onderhandelingsprocedure met bekendmaking op te starten voor de selectie van de private financiële partner. Op 8 september 2006 moesten de kandidaturen binnen zijn.

In de volgende maanden worden de kandidaturen onderzocht en zullen onderhandelingen worden opgestart met de gegadigden voor de DBFM-vennootschap. In een latere fase zullen dan contracten tussen de DBFM-vennootschap en de individuele machten kunnen worden gesloten en kunnen de scholenbouwprojecten worden gerealiseerd.

2.3. 2. De zorgsector

Inzake de sector van de ouderen- de thuiszorg- en de verzorgingsvoorzieningen verklaarde ik onder meer ook uitdrukkelijk in de algemene beleidsverklaring van de Vlaamse Regering van 26 september 2005 dat “de zorgsector met dringende infrastructurele behoeften kampt.” De uitbreiding en de kwalitatieve verbetering wordt afgeremd door de omvangrijke wachtlijsten bij VIPA. Die worden vanaf 2006 weggewerkt via alternatieve financiering. Dat is ook zo voor de ziekenhuissector.” Om deze doelstellingen te realiseren werd intussen een artikel 7 bis uitgewerkt ter aanvulling van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden (het VIPA-decreet). Met deze bepaling wordt mogelijk gemaakt dat alternatieve vormen van investeringssubsidies en een alternatieve vorm van investeringswaarborg kunnen worden toegekend. Volledigheidshalve kan ook melding worden gemaakt van het feit dat ook een artikel 7 ter voor het VIPA-decreet werd uitgewerkt. Deze bepaling laat onder meer toe dat handelsvennootschappen met rechtspersoonlijkheid onder bepaalde voorwaarden voor investeringen in een rusthuis een investeringswaarborg kunnen genieten.

De teksten werden ingediend in het parlement en zijn uitgemond in het decreet van 17 maart 2006 tot wijziging van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden en het decreet van 2 juni 2006 houdende wijziging van het decreet van 23 februari 1994 inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden, wat de investeringswaarborg voor rusthuizen betreft. Op vrijdag 1 september 2006 keurde de Vlaamse Regering twee uitvoeringsbesluiten goed. Het betrof in het bijzonder een besluit tot regeling van de alternatieve investeringssubsidies verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden en een besluit tot regeling van de alternatieve investeringswaarborg verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden.

De alternatieve financiering zal goed zijn voor een gecumuleerd bedrag van 1 miljard euro aan goed te keuren basisbedragen in de periode 2006-2009. Het bedrag aan gebruikstoelagen mag op kruissnelheid, in 2012, maximaal 75 miljoen euro bedragen. Bij het uitwerken van de inhaalbeweging werd de nodige aandacht besteed aan de ESR-neutraliteit en werd het advies ingewonnen van het INR.

Het systeem van alternatieve financiering zal de zorgsector de komende jaren een belangrijke impuls geven.

2.3. 3. Sociale huisvesting

Met publiek-private samenwerking in de sociale huisvesting wil de regering een bijkomend aantal sociale woningen laten bouwen naast de bestaande investerings- en subsidieprogramma's. Concreet moet een private partner de woningen bouwen en financieren. Na 27 jaar zullen de woningen worden overgedragen aan de sociale huisvestingsmaatschappij voor een symbolische kost.

In 2003 werden veertien locaties voor het pilootproject PPS sociale woningbouw geselecteerd. Met het oog op de gunning werden drie percelen gemaakt:

- perceel 1 betrof ongeveer 137 woningen in Aalst en Gent;
- perceel 2 betrof ongeveer 193 woningen in Dilbeek en Tienen;
- perceel 3 betrof ongeveer 109 woningen in Antwerpen, Izegem en Lommel.

Op 15 juli 2005 besliste de Vlaamse Regering perceel 1 en 3 van het pilootproject te gunnen. Omdat het voorziene budget van 25, 2 miljoen euro was opgebruikt met deze gunning kon perceel 2 niet meer worden gegund. Intussen is de budgettaire situatie gewijzigd. Op 14 juli 2006 besliste de Vlaamse Regering dan ook perceel 2 te gunnen via een promotieovereenkomst bij wege van een algemene offerteaanvraag.

De begroting van 2006 voorziet in een vastleggingsmachtiging van 18,5 miljoen euro voor de verdere realisatie van het gedeeltelijk gegunde PPS-project. Dit bedrag stemt overeen met de raming van de totale tussenkomst van het Garantiefonds over de hele periode van 27 jaar die nodig is voor de gunning van perceel 2.

2.3. 4. Openbare werken

Op 25 november 2005 werd door de Vlaamse Regering een voorstel voor de realisatie van een inhaalbeweging in de sector van de openbare werken via publiek-private samenwerking goedgekeurd. De bedoeling is de zogenaamde "missing links" weg te werken, in het bijzonder de diverse wegverbindingen en/of ontsluitingen (in een eerste fase in het bijzonder de noordelijke wegontsluiting van de luchthaven van Zaventem, investeringskost geraamd op 50 miljoen euro, de noord-zuidverbinding te Helchteren/Houthalen, investeringskost geraamd op 250 miljoen euro, het project Netebrug te Duffel, investeringskost geraamd op 30 miljoen euro, de noord-zuidverbinding Kempen, investeringskost geraamd op 75 miljoen euro, het omvormen van de AX Havenrandweg Zuid naar Zeebrugge, investeringskost geraamd op 80 miljoen euro, het vervolledigen van de zuidelijke tak van de R4 te Merelbeke, investeringskost geraamd op 25 miljoen euro).

De projecten zullen worden gerealiseerd via de op 11 oktober 2006 opgerichte project- en investeringsvenootschap "Via-Invest." In de vennootschap zal de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) voor 51% en het Vlaamse Gewest voor 49% participeren. De vennootschap zal in opdracht van het Vlaamse Gewest, publiek-private samenwerkingsprojecten in het domein van de openbare werken realiseren en faciliteren. Ze zal ook studies voeren en allerlei acties ondernemen met het oog op het realiseren van investerings-, PPS-, en andere samenwerkingsprojecten in het domein van de openbare werken.

Het is de bedoeling dat Via-Invest de grotere projecten op de markt zal plaatsen als DBFM-projecten. Bij kleinere projecten (minder dan 100 miljoen euro) kan afzonderlijk de bouw en het onderhoud enerzijds en de financiering anderzijds in de markt worden geplaatst en kan Via-Invest optreden als DBFM-verlener aan het Vlaamse Gewest. Bijzondere aandacht zal ook worden besteed aan de ESR-neutraliteit.

De oprichting van Via-Invest werd de afgelopen maanden voorbereid door de PMV. Op 28 april 2006 gaf het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking haar advies inzake de inhaalbeweging door

alternatieve financiering bij openbare werken. Op 7 juli 2006 gaf de Vlaamse Regering haar akkoord tot het oprichten van Via-Invest Vlaanderen. Via-Invest heeft een beginkapitaal van 5 miljoen euro.

Naast “Via-Invest Vlaanderen” moet ik tenslotte ook melding maken van de realisatie van de Oosterweelverbinding. Dit project kadert in het Masterplan Mobiliteit Antwerpen. Het project omvat een verbinding van Linker- met Rechteroever door een toltunnel en een viaduct die toelaat om de Ring in het noorden te sluiten waardoor de verkeerscongestie veroorzaakt door het vrachtwagenverkeer gereduceerd kan worden. Geopteerd werd voor een DBfM-formule. Concreet zullen het ontwerp, de bouw, de gedeeltelijke financiering en het onderhoud geïntegreerd worden aanbesteed voor een periode van minimum 35 jaar. Op 16 juni 2006 werd door de Vlaamse Regering het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan “Oosterweelverbinding” definitief goedgekeurd. Tegen 23 juni 2006 konden de geprekwalificeerde bouwgroepen hun eerste offerte indienen voor het project.

De komende maanden zal worden onderhandeld en zal het best en final offer worden ingewacht.

2.3. 5. Overige

De initiatieven zijn evenwel niet beperkt gebleven tot de eerder vermelde sectoren en projecten. Zo kan ik nog wijzen op een inhaalbeweging in de jeugdverblijveninfrastructuur via alternatieve financiering, een inhaalbeweging in de sportsector via alternatieve financiering en een impuls aan de cultuursector via CultuurInvest.

De Vlaamse jeugdherbergen kampen met een structureel gebrek aan investeringen tijdens de laatste decennia. Onderzocht werd door Toerisme Vlaanderen in hoeverre de alternatieve financieringsmethodes een oplossing kunnen bieden om de inhaalbeweging te realiseren. Met het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking werd de haalbaarheid van een publiek-private samenwerking afgetoetst. Publiek-private samenwerking bleek, mits een aantal randvoorwaarden in acht werden genomen, zeker een optie. Op 20 juli 2006 gaf de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan de inhaalbeweging inzake de bouw van de jeugdverblijfsinfrastructuur. Het concept zal de komende maanden verder worden verfijnd en zal opnieuw aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd.

Sportinfrastructuur is een belangrijk instrument voor het voeren van een doeltreffend sportbeleid. De jongste jaren zijn op het vlak van sportinfrastructuur belangrijke inspanningen geleverd, door zowel de Vlaamse, de provinciale als de stedelijke en gemeentelijke overheden. Er blijft ondanks alles echter een groot tekort. Via alternatieve financiering wil men dit euvel verhelpen. Het doel is meerbepaald om via de selectie van een projectorganisatie een inhaalbeweging in de sportinfrastructuur te realiseren ten belope van 225 miljoen euro aan investeringswerken. De projectorganisatie zal de geselecteerde (ver)bouwprojecten realiseren en deze, in ruil voor een prestatiegebonden beschikbaarheidsvergoeding, op lange termijn ter beschikking stellen aan de aanvragers, (gemeenten, provincies), waarbij deze laatsten gedurende de looptijd van de contracten een overheidstussenkomst ontvangen. Op 28 maart 2006 gaf het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking zijn advies over de geplande inhaalbeweging. Op 30 juni 2006 stemde de Vlaamse Regering principieel in met de inhaalbeweging sportinfrastructuur via alternatieve financiering.

Het project zal de komende maanden verder worden uitgewerkt en geoperationaliseerd. Het zal toelaten de komende jaren tal van sporthallen, zwembaden en voetbalvelden versneld te realiseren.

CultuurInvest

De Vlaamse overheid heeft de voorbije decennia naar de kunstensector vooral een subsidiebeleid gevoerd. Daardoor heeft zich een sterk artistiek veld gevormd, in grote mate gericht op innovatie en nieuwe ontwikkelingen. Dat subsidiebeleid dekt echter niet alle noden binnen het culturele domein, maar sluit een groot aantal culturele producten uit die gecreëerd en verspreid worden binnen een

marktgegevens. Door het scheppen van een nieuw beleidsinstrumentarium in de cultuursector en in het bijzonder de oprichting van CultuurInvest wil de Vlaamse overheid hieraan verhelpen. CultuurInvest zal meerbepaald een financierende, ondersteunende, beleidsgerichte en innovatiebevorderende rol vervullen. Het zal worden opgericht als een aparte businessunit binnen de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen. Op 31 maart hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het oprichten van CultuurInvest. De benodigde fondsgrootte van CultuurInvest werd berekend op 32,5 miljoen euro. In een eerste fase zal gestart worden met een kapitaal 20 miljoen euro. Gestreefd wordt naar een financieel publiek-privaat schema. Enerzijds zal er immers een inbreng van tien miljoen gebeuren bij PMV, anderzijds zal er tien miljoen worden gezocht bij private institutionele beleggers. CultuurInvest is zeker geen klassiek PPS-project, noch een klassieke vorm van alternatieve financiering. Omdat een belangrijke impuls zal worden gegeven aan de cultuurindustrieën en het privaat kapitaal daarbij als hefboom zal fungeren verdient het in deze beleidsbrief toch vermelding.

CultuurInvest zal de komende maanden verder worden geoperationaliseerd. Op termijn is niet uit te sluiten dat de entiteit zal worden verzelfstandigd.

Samenvatting

Op basis van de concepten die actueel door de Vlaamse regering zijn goedgekeurd, kom ik tot het onderstaande overzicht van investeringsprogramma's voor infrastructuur via PPS en andere vormen van alternatieve financiering. Het is echter duidelijk dat deze lijst nog tijdens de huidige legislatuur zal worden uitgebreid.

SECTOR	INVESTERINGSPROGRAMMA (in euro)
Onderwijs	1 000 000 000
Zorg	1 000 000 000
Sociale huisvesting	55 000 000
Openbare werken	
<i>VIA-Invest</i>	<i>500 000 000</i>
<i>Oosterweelverbinding</i>	<i>1 300 000 000</i>
Toerisme	40 000 000
Sport	225 000 000
Cultuur	20 000 000
TOTAAL	4 140 000

3. Prognose en begroting 2007

3.1. Publiek-private samenwerking en andere alternatieve financieringsvormen

In 2006 werden door de Vlaamse Regering in de verschillende beleidsdomeinen belangrijke beslissingen genomen en werden de grote lijnen uitgezet voor tal van inhaalbewegingen en investeringsprojecten. Thans komt het er op aan de beslissingen verder te implementeren en te realiseren.

De PPS-projecten en -deelprojecten zullen zoals in het verleden mee ondersteund en geconcretiseerd worden door het Kenniscentrum. Het Kenniscentrum zal daartoe voor 2007 alvast over een evenwaardig budget beschikken als in 2006.

Hieronder loop ik kort vooruit op de initiatieven en acties die in 2007 zullen worden ondernomen ter realisatie van de beleidsdoelen.

3.2. Beleidsdoelen

3.2.1. Inbedding en afstemming van de actoren

Het Kenniscentrum is, zoals eerder ook reeds aangegeven, vooral actief als kennismakelaar en als knooppunt- en netwerkorganisatie. Vooral tijdens het voortraject vervult zij thans ook een belangrijke procesbegeleidende rol. PMV houdt zich op zijn beurt bezig met de financiering en het operationaliseren van diverse belangrijke projecten.

Mede ingevolge de nieuwe positionering van het Kenniscentrum in het beleidsdomein “Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid” en het groeiend aantal projecten is de tijd rijp om de verhouding verder uit te diepen tussen het Kenniscentrum en PMV. Nog dit jaar zullen gesprekken worden opgestart om de taakverdeling tussen PMV en het Kenniscentrum te verfijnen.

3.2.2. Ingrepen in wet- en regelgeving en de PPS-leercurve

Onder leiding van het Kenniscentrum werd dit jaar een ambtelijke werkgroep opgericht, belast met een nader onderzoek van de in punt 2.1.B. genoemde studie en de daar geformuleerde oplossingen inzake de knelpunten in de bestaande wet- en regelgeving die het opzetten van PPS-projecten belemmeren. Het is de bedoeling dat de werkzaamheden van de werkgroep in de loop van 2007 kunnen uitmonden in een voorstel of voorstellen ter verbetering van het huidige regelgevende kader.

Daarnaast is het ook in 2007 van belang dat de projecten en de sectoren optimaal worden ondersteund en dat de publiek-private samenwerking alle kansen wordt gegeven.

Om de leercurve optimaal te ondersteunen en de slaagkansen van de projecten te vergroten, moet het Kenniscentrum mede gelet op het toenemend aantal projecten, de toenemende nood aan ondersteuning en de kans dat bijkomende knelpunten naar boven komen en/of nieuwe regelgevende oplossingen zich opdringen, kunnen beschikken over een evenwaardig budget inzake consulting als dat van 2006. Op die manier kan over de beleidsdomeinen heen de nodige ondersteuning worden geboden en kunnen in voorkomend geval specifieke studies worden uitgeschreven.

Voorts zullen ook in 2007 de nodige inspanningen moeten worden gedaan om de kennis en de informatie aangaande de projecten en de toepasselijke regelgeving te verspreiden via seminars, opleidingen en dergelijke meer. Zoals voorheen moet daarbij ook het nodige worden gedaan om via deze en andere evenementen de publieke en de private sector dichter bij elkaar te brengen. Op deze manier wordt ook de dialoog opgehouden zodat creatieve en innovatieve ideeën alle kansen krijgen. Mede in dit licht is het uiteraard van belang dat de budgetten inzake de algemene werking en inzake de promotie en communicatie van het Kenniscentrum op een evenwaardig niveau als in 2006 worden behouden.

3.2.3. Opportuniteiten

Zoals in mijn beleidsnota 2004-2009 inzake PPS werd opgemerkt, is het aangewezen nieuwe grootschalige infrastructuurprojecten reeds in een conceptuele fase te screenen op PPS-opportuniteiten die meerwaarde kunnen opleveren ten aanzien van een meer klassieke wijze van projectrealisatie. Belangrijk is immers dat de overheid voor een welbepaald project altijd tot de beste prijs-kwaliteitsverhouding komt op basis van een voorafgaande evaluatie van alle alternatieven. Ook in 2007 zal niet worden nagelaten grote projecten en belangrijke sectoren verder te screenen op opportuniteiten.

4. Besluit

In Vlaanderen is de afgelopen maanden veel vooruitgang geboekt inzake publiek-private samenwerking en formules van alternatieve financiering. De conceptuele fase is duidelijk voorbij. In de diverse beleidsdomeinen komen de projecten gestaag op gang. Andere projecten bevinden zich voorlopig nog in de structurerings- en identificatiefase. De Vlaamse Regering is, zo mag duidelijk zijn, een investeringsregering en laat dit ook via publiek-private samenwerking duidelijk voelen met talrijke projecten en acties.

De goedkeuring van een investeringsconcept is een belangrijke stap. De verdere structurering en het op een effectieve en efficiënte manier in de markt zetten van de projecten zijn echter nog veel belangrijker om de hefboom die PPS ons biedt maximaal te kunnen aanwenden. Dit zal overleg met de markt impliceren, een verstandig aanwenden van de lessen die de overheid in het verleden heeft geleerd, maar bovenal een continu nauwgezette en professionele instelling van de publieke sector.

PPS is nieuwer terrein voor ons dan voor onze privépartners. PPS betekent dat zowel publieke als private partijen hun rol samen herdenken en samen een financieel engagement aangaan voor een heel lange termijn. Daarom moeten beide partijen de limieten van hun expertise aftasten en elkaar daarop ook kunnen vertrouwen.

Yves LETERME

*Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid*

Bijlagen

1. Samenvatting van de beleidsopties en initiatieven

- Grote projecten en sectoren zullen verder worden gescreend op opportuniteiten voor publiek-private samenwerking.
- De concretisering van de deelprojecten bij de diverse inhaalbewegingen zal op een transparante wijze gebeuren en zal, waar er mogelijkheden zijn voor publiek-private samenwerking, worden ondersteund door het Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking.
- Publiek-private samenwerking is geen toverformule, maar zal alle kansen krijgen.
- Verdere initiatieven zullen worden ontplooid zodat belemmeringen in de regelgeving kunnen worden weggewerkt.
- De samenwerking en taakverdeling tussen PMV en het Kenniscentrum zal worden verfijnd.

2. Resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur

Beleidsnota Publiek-private Samenwerking 2004-2009. Met redenen omklede motie van de heren Steven Vanackere, Erik Matthijs, Sven Gatz, Gilbert Bossuyt en Jan Peumans, Parl. St. VI. Parl. 2004-2005, 107/3

Beleidsbrief Publiek-private samenwerking. Beleidsprioriteiten 2005-2006. Motie van aanbeveling van de heren Steven Vanackere en Ludo Sannen en mevrouw Hilde Eeckhout, Parl. St. VI. Parl. 2005-2006, 532/5.

Voor het gevolg dat aan de resoluties werd en wordt gegeven kan worden verwezen naar de beleidsbrief en de verschillende acties die werden en zullen worden ondernomen.

Voor de sectoren en projecten wordt in het bijzonder verwezen naar de stand van zaken (punt 2.3) en naar punt 2.2. van deze beleidsbrief. Voor de positie en de werking van het Kenniscentrum kan worden verwezen naar de punten 2.1, 2.2 en 3.

3. Programma 10.1. Algemene departementale bestaansmiddelen Kenniscentrum
Publiek-Private Samenwerking

2006

basisallocaties		NGK	GVK	GOK	VRK	MAC
12.01	Uitgaven consultancy PPS	0	257	257	0	0
12.02	Uitgaven i.v.m. communicatie en promotie	0	75	75	0	0
12.03	Allerhande werkingsuitgaven PPS	0	11	11	0	0
12.90	Uitgaven i.v.m. opleidingen en publicaties	0	0	0	9	0
TOTAAL		0	343	343	9	0

2007

basisallocaties		NGK	GVK	GOK	VRK	MAC
12.01	Uitgaven consultancy PPS	0	260	178	0	0
12.02	Uitgaven i.v.m. communicatie en promotie	0	76	76	0	0
12.03	Allerhande werkingsuitgaven PPS	0	11	11	0	0
12.90	Uitgaven i.v.m. opleidingen en publicaties	0	0	0	5	0
TOTAAL		0	347	265	5	0